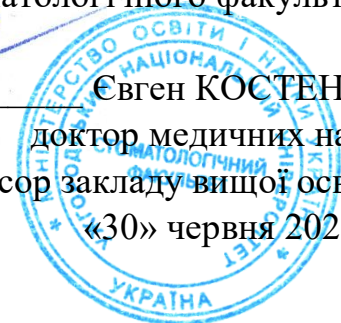


**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра археології, етнології та культурології**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан стоматологічного факультету



Євген КОСТЕНКО
доктор медичних наук,
професор закладу вищої освіти
«30» червня 2023 р.



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 1. «Історія України та української культури»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Освітня програма	Стоматологія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська, англійська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія України та української культури» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань: **22 Охорона здоров'я**, спеціальності **221 Стоматологія**, освітньої програми **Стоматологія**. Ужгород: УжНУ, 2023. 16 с.

Укладачі: Керецман Н. П., к.і.н., зав. кафедри, доцент кафедри археології, етнології та культурології ФІМВ,
Худіш П. М. к.і.н., доцент кафедри археології, етнології та культурології ФІМВ,

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри археології, етнології та культурології, протокол № 11 від «9» червня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ Надія КЕРЕЦМАН

Схвалено науково-методичною комісією стоматологічного факультету, протокол № 11 від «30» червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії _____ Оксана КЛІТИНСЬКА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90	1-й
Кількість модулів – 1	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 2,4	1-й
	Лекції:
	24
	Практичні (семінарські):
	20
Вид підсумкового контролю: усний	Лабораторні:
	-
Форма підсумкового контролю: залік	Самостійна робота:
	46

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія України та української культури» є формування у студента відповідної активної соціальної та громадської позицій, підвищенні рівня духовної культури, культури спілкування і діяльності для сприяння їх соціалізації, активному включенню в соціально-політичне та економічне життя суспільства, вміння визначити вклад національних цінностей у загальнолюдські; формувати історичну свідомість як основу всієї суспільної свідомості; привити самостійні, творчі, пізнавальні навички підходу до історичного минулого та реального сьогодення.

Завдання навчальної дисципліни:

- виробити навички системно аналізувати основні етапи розвитку минулого українського народу

- виховання у студентів особистісних рис громадянина України, загальнолюдських духовних ціннісних орієнтацій, сприйняття ідей гуманізму та демократизму, патріотизму та взаєморозуміння між народами на основі усвідомлення досвіду історії.
- з'ясувати роль і місце в історії України різних її регіонів та окремих історичних постатей підготовка до свідомої активної участі в суспільному житті Української держави, усвідомлення її ролі та місця в Європі і світі.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Фахові компетентності:

ФК 15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Історія України та української культури» є шкільний курс Історії України.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Стоматологія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	ПРН - 18

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Історія України та української культури»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Використовувати набуті знання вітчизняної історії для формування активної громадянської позиції, усвідомленні своїх обов'язків як громадянина та відстоюванні громадянських прав.	ПРН - 18

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: залік; стандартизовані тести; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Форма модульного контролю: стандартизовані тести.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік в усній формі за екзаменаційними білетами.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
*Т1,2	Т3,4	Т5,6	Т7,8	Т9,10	50	100
10	10	10	10	10		

*Т1, Т2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	10	50
Модульна контрольна робота	1	50
Разом		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання здобувачів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який: - всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; - вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; - засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; - засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; - вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; - самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи;

оцінку «добре» (82-89 балів, В) заслуговує здобувач, який: - повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; - має здатність до самостійного

пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслугоує здобувач, який: - в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; - вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; - опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) заслугоує здобувач, який: 8 - знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії; - виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; - ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; - допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення;

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслугоує здобувач, який: - володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер;

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який: виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань;

оцінка «незадовільно» (0-35 балів, F) – виставляється здобувачу, який: - володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; - допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; - не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи здобувача протягом семестру.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

ТЕМА 1. ВСТУП. ПРЕДМЕТ, ЗАВДАННЯ, ЗНАЧЕННЯ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ, ПЕРІОДИЗАЦІЯ.

«Історія та культура України» як навчальна дисципліна вищої школи України, завдання, що поставлені перед курсом. Особливості викладання «Історії та культури України» студентам неісторичних спеціальностей, зокрема майбутнім правникам. Зв'язок із іншими навчальними дисциплінами. Наукова періодизація і характеристика основних етапів історії та культури України. Сучасна концепція історії України. Джерела вивчення історії та культури України, її історіографія. Основні навчальні посібники.

ТЕМА 2. ДАВНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ.

Українські землі в епоху палеоліту. Соціальна організація населення раннього і середнього палеоліту. Мезоліт. Виникнення суспільних структур (рід, парна сім'я, плем'я). Утвердження соціальної нерівності. Зародження землеробства.

«Неолітична революція». Утвердження різних галузей відтворюючого господарства. Початки державності. Духовна культура людей доби неоліту.

Мідний вік та епоха бронзи. Поява індоєвропейців на території України. Пам'ятки трипільської культури. Контакти людності українських земель із сусідніми регіонами. Залізний вік в історії України. Кіммерійці, скіфи, сармати, анти. Антична колонізація Північного Причорномор'я і Криму. Взаємозв'язки грецького і місцевого населення.

Найдавніші писемні пам'ятки про слов'ян. Етнокультурна консолідація основного слов'янського масиву. Формування Києва та інших військових, адміністративних, ремісничих і торговельних центрів східних слов'ян.

ТЕМА 3. РУСЬ І ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКА ДЕРЖАВА.

Передумови утворення Русі. Назви «Русь» та «України».

Основні чинники політичного, військового, соціокультурного впливів на Русь та Галицько-Волинську державу: хозарський та норманський фактори, Візантія, католицький світ, монголо-татари.

Русь і Галицько-Волинське князівство у системі міжнародних відносин IX – XIII ст. Східна орієнтація руської держави. Русько-хозарські відносини. Наслідки хозарської політики князя Святослава. Південна (візантійська) орієнтація. Русько-болгаро-візантійський вузол. Наступ степових орд. Крах політичних планів на Чорному морі. Західна орієнтація. Русько-польські та русько-угорські відносини. Утвердження західних кордонів Київської Русі. Зростання авторитету Київської Русі в Західній Європі.

Процес політичної децентралізації та зовнішньополітичні пріоритети окремих земель Русі. Русь і тюркомовний степ. Експансія монголо-татар на руські землі.

ТЕМА 4. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У ЛИТОВСЬКО-ПОЛЬСЬКУ ДОБУ (СЕРЕДИНА XIV – SEREDINA XVII ST.).

Розподіл і захоплення українських земель Литвою, Польщею та іншими державами. Боротьба за автономію та її ліквідація у складі Речі Посполитої. Суспільно-політичний лад та

економічний розвиток України наприкінці XVI - першій половині XVII ст. Культура України у XVI — першій половині XVII ст.

ТЕМА 5. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У КОЗАЦЬКО-ГЕТЬМАНСЬКУ ДОБУ.

Виникнення українського козацтва. Д. Вишневецький. Запорозька Січ. Українське козацтво у XVI – першій чверті XVII століття. Гетьман П. Конашевич-Сагайдачний. Національно-визвольна революція українців середини XVII століття. Військово-політична ситуація в Україні після смерті Б. Хмельницького. Ліквідація автономії України у XVIII ст. Барокова культура України.

ТЕМА 6. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ТА АВСТРІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЙ (КІН. XVIII – У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XX СТ.)

Адміністративно-територіальний устрій та регіональний поділ. Національне та соціальне становище українського народу. Російський визвольний та польський національно-визвольний рухи на українських землях в 20-30-х рр. Соціально-економічний розвиток українських земель у XIX ст. Національно-культурне відродження. політизація українського національного руху. Братство тарасівців. Україна в Першій світовій війні. Січові стрільці.

ТЕМА 7. УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНІ ЗМАГАННЯ (1917 – 21 рр.).

Утворення і діяльність Центральної Ради. Боротьба за владу, початок громадянської війни (кінець 1917 р. — квітень 1918 р.). Українська держава гетьмана П. Скоропадського. Директорія. Відновлення УНР. Західноукраїнська Народна Республіка і Закарпаття 1918—1919 рр. Відновлення радянської влади в Україні. Денікінщина. Завершення української національно-демократичної революції, її наслідки та уроки.

ТЕМА 8. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У 20–40-ті рр. XX ст.

Нова економічна політика та її проведення в Україні. Утворення СРСР. Українське відродження 20–30-х рр. Політика форсованої індустріалізації, колективізації та їх наслідки. Голодомор 1932–1933 рр. Західноукраїнські землі між двома світовими війнами. Україна в роки Другої світової війни. Закарпатські території у складі Чехословацької республіки. Автономія краю. Проголошення незалежності Карпатської України: причини і передумови. Окупація краю Угорщиною.

Друга світова війна і України. Етапи. Основні бойові операції. Наслідки для українського народу. Територіально-адміністративні зміни із завершенням Другої світової війни.

ТЕМА 9. УРСР В 1945–1985 РОКАХ.

Суспільно-політичне та культурне життя в Україні в другій половині 40-х – на початку 50-х рр. Політика часткової десталінізації в Україні, її непослідовний характер. Реформи М.Хрущова і Україна. Наростання кризових явищ у суспільно-економічному, політичному та культурному житті. Шістдесятники. Дисидентський рух.

ТЕМА 10. УКРАЇНА В СУЧАСНУ ДОБУ.

Відновлення незалежності України. Початок перебудови в СРСР. Чорнобильська катастрофа. Загострення соціально-економічної кризи. Шахтарські страйки. Гласність і політичний плюралізм. Зростання соціальної та національної активності українського суспільства наприкінці 80-х рр. ХХ ст. Український національно-демократичний рух. Формування багатопартійної системи. Виникнення Народного Руху України (Народний рух України за перебудову). Вибори до Верховної Ради УРСР і до місцевих рад 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Революція на граніті. Створення Автономної Республіки Крим (АРК). Меджліс кримськотатарського народу. Спроба державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р. Розпад СРСР. Міжнародне визнання України. Культура та духовне життя.

Становлення України як незалежної держави. Державотворчі процеси в незалежній Україні. Повернення кримських татар на батьківщину. Статус Криму. Суспільно-політичне життя. Особливості формування багатопартійності. Заснування Збройних сил України. Конституція України. Прийняття державної символіки. Формування інституту громадянства та соціально-економічні реформи наприкінці ХХ ст. – на початку ХХІ ст.: приватизація засобів виробництва, лібералізація цін, грошова реформа, диференціація суспільства. Демографічні та міграційні процеси. Олігархічна система. Початок інтеграції України в європейський і світовий простір. Політична розбудова суспільства. Рухи протесту на початку 2000-х рр. Помаранчева революція. Україна в системі міжнародних відносин.

Творення нової України. Суспільно-політичне життя України в 2005–2023 рр. Авторитарний режим В.Януковича. Криза української державності у 2013–2014 рр. Революція гідності. Небесна сотня. Анексія Російською Федерацією Криму. Агресія РФ проти України. Гібридна війна Росії проти України. Російсько-українська війна. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Еволюція реакції світової спільноти на російську агресію. Невдалі спроби мирного врегулювання конфлікту. Соціально-економічний розвиток України до і після 2014 р. Євроінтеграційний поступ України від 2014 до 2023 р. Режим безвізового в'їзду в країни ЄС для громадян України. Міграційна та демографічна ситуація останнього десятиліття. Автокефалія православної церкви України. Культура і духовність в умовах сучасності.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Форма навчання: денна				
	Усього	у тому числі			
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1					

ТЕМА 1. Вступ. Предмет, завдання, значення історії та культури України, періодизація	6	2	2			2
ТЕМА 2. Давня історія України.	9	2	2			5
ТЕМА 3. Русь і Галицько-Волинська держава.	9	2	2			5
ТЕМА 4. Українські землі у Литовсько-Польську добу (середина XIV – середина XVII ст.).	9	2	2			5
ТЕМА 5. Українські землі у козацько-гетьманську добу.	8	2	2			4
ТЕМА 6. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій (кін. XVIII – у першій половині XX ст.)	8	2	2			4
ТЕМА 7. Українські національно-визвольні змагання (1917-21 рр.).	9	2	2			5
ТЕМА 8. Українські землі у 20–40-ті рр. XX ст.	9	2	2			5
ТЕМА 9. УРСР в 1945–1985 роках.	11	4	2			5
ТЕМА 10. Україна в сучасну добу.	10	2	2			6
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за семестр	90	24	20			46

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Первіснообщинний лад. Найдавніші цивілізації на території України	2
2	Культура Київської Русі	2
3	Виникнення і розвиток українського козацтва	2
4	Національно-визвольна війна під проводом Богдана Хмельницького	2
5	Українські землі наприкінці XVII-XVIII ст.	2
6	Українські землі у складі австрійської (австро-угорської) імперії (кін XVIII-поч. XX ст.)	2
7	Національно-визвольні змагання (1917-1921 рр.)	2
8	Українські землі у міжвоєнний період (20-30-ті рр. XX ст.)	2
9	Україна в роки Другої світової війни	2
10	Утвердження та становлення української держави з 1991 року	2
Разом		20

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Вступ. Предмет, завдання, значення історії та культури України, періодизація	2
2	Давня історія України.	5
3	Русь і Галицько-Волинська держава.	5
4	Українські землі у Литовсько-Польську добу (середина XIV – середина XVII ст.).	5
5	Українські землі у козацько-гетьманську добу.	4
6	Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій (кін. XVIII – у першій половині XX ст.)	4
7	Українські національно-визвольні змагання (1917-21 рр.).	5
8	Українські землі у 20–40-ті рр. XX ст.	5
9	УРСР в 1945–1985 роках.	5
10	Україна в сучасну добу.	6
	Разом	46

На основі опрацювання рекомендованих статей і монографій оформлення рефератів. Форма контролю – індивідуальна, усний захист виконаних рефератів, текстуальний аналіз прочитаної літератури.

Тематика рефератів

1. Визначення історії України, її предмета, концепції і завдань курсу історії України.
2. Розвиток грецьких рабовласницьких міст-держав у Причорномор'ї.
3. Процес розвитку східнослов'янських племен, їх розселення, побут та вірування.
4. Місце і роль київських князів Олега, Ольги, Ігоря, Святослава в розвитку української держави.
6. Місце Галицько-волинської держави в українській історії за часів Романа Мстиславовича.
7. Причини і наслідки занепаду Київської держави.
8. Зовнішня та внутрішня політика Київської Русі.
9. Причини і особливості феодалної роздробленості Київської Русі.
10. Діяльність церкви, школи, братств України в литовсько-польську добу.
11. Суть і рішення Люблінської унії та її роль в приєднанні східних земель України до Польщі.
12. Становище західноукраїнських земель в часи панування Польщі та місце Люблінської унії в загарбанні українських земель нею.
13. Закономірність виникнення українського козацтва.
14. Основні події повстання Криштофа Косинського, історична обумовленість його поразки.
15. Основні етапи повстання Г. Лободи і С. Наливайка. Дайте оцінку його наслідкам.
16. Основні причини і наслідки прийняття Берестейської релігійної унії 1596 р.
17. Хід і наслідки козацьких походів під керівництвом Сагайдачного на татар і турок (XVII ст.).

18. Характеристика Хотинської війни 1621 р., її місце у боротьбі українського народу проти турецько-татарської агресії.
19. Гетьманування Івана Скоропадського.
20. Причини, характер та перші наслідки визвольної війни українського народу середини XVII ст. в 1648 р.
21. Основні події Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст.
22. Битва під Берестечком 1651 р., її трагічні наслідки для України.
23. Переяславські угоди 1654 р.,
24. Зовнішня політика Б. Хмельницького.
25. Боротьба за владу в Україні після смерті Б. Хмельницького.
26. Проаналізуйте боротьбу українського народу за права православної церкви (XVII ст.).
27. Покажіть роль Київського митрополита Петра Могили в ній.
28. Діяльність Івана Мазепи як українського патріота.
29. Суть гайдамацького руху в Україні та його антифеодальний і національно-визвольний характер.
30. Соціально-економічний розвиток України на початку XX ст. Вплив економічної кризи 1900-1903 рр. на цей розвиток.
31. Причини, характер та воєнні дії початку Першої світової війни, плани Німеччини та Австро-Угорщини щодо України.
32. Суть суперечностей у стосунках Центральної Ради і Тимчасового уряду Росії.
33. Обставини та значення проголошення УНР.
34. Роль і значення ЗУНР у визвольній боротьбі українського народу за соборність України.
35. Суперечливий характер розвитку культури в Україні у 20-30-і роки XX ст. та негативний вплив на неї тоталітарної системи.
36. Українське питання напередодні Другої світової війни.
37. Основні проблеми та суперечливий характер розвитку України в другій половині 40-х на початку 60-х рр. XX ст.
38. Стан промисловості і сільського господарства України на етапі перебудови (1985-1991).
39. Основні події та процеси, пов'язані з формуванням нових політичних партій у другій половині 80-х - на початку 90-х рр. XX ст., їх програми і практичну діяльність.
40. Найважливіші рішення, зв'язані з проголошенням і розбудовою Української незалежної держави в сучасних умовах.
41. Основні проблеми соціально-економічного і політичного розвитку України на сучасному етапі та шляхи їх розв'язання.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

З метою підвищення якості засвоєння матеріалу при проведенні аудиторних занять використовуються різноманітні демонстраційні матеріали: фрагменти публікацій, джерельної літератури, що сприяють формуванню повного уявлення про культурний феномен; візуальний ряд (репродукції). Проведення аудиторних занять передбачає стандартно обладнані навчальні

аудиторії та використання технічних засобів (ноутбук, проектор). Проведення позааудиторних занять передбачає використання навчальної платформи Moodle та платформи Google Meet.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Арендт Х. Джерела тоталітаризму. Київ: Дух і Літера, 2005. 540 с.
2. Бойко О.Д. Історія України. Підручник. 9-те видання, доповнене. Київ: Академія, 2023. 560 с.
3. Бойко О.Д. Новітня історія України 2014-2023. Навчальний посібник. Київ: Академія, 2023. 224 с.
4. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної нації XIX-XX століття. Київ, Yakaboo Publishing, 2019. 656 с.
5. Грицак Я. Подолати минуле. Глобальна історія України. Київ, Портал, 2023. 408 с.
6. Історія української культури: курс лекцій. Під ред. Сабадаш Ю.С. Київ: Ліра-К, 2020. 320 с.
7. Історія української культури (від стародавніх часів до XIX століття): ілюстрована хрестоматія. Під ред. Сабадаш Ю.С. Київ: Ліра-К, 2020. 320 с.
8. Історія української культури: підручник / В.А. Качкан, О.Б. Величко, Н.М. Божко та ін. 4-е видання. Київ: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2021. 368 с.
9. Історія української культури (XX століття): ілюстрована хрестоматія. Частина II. Під ред. Сабадаш Ю.С. Київ: Ліра-К, 2022. 292 с.
10. Лазарович, М. Історія та культура України: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 731 с.
11. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. Київ, Книжковий клуб «КСД», 2022. 496 с.
12. Снайдер Т. Криваві землі. Європа між Гітлером та Сталіним. Київ, Laurus, 2018. 492 с.
13. Снайдер Т. Шлях до несвободи. Росія, Європа, Америка. Київ, Човен, 2020. 392 с.
14. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України. 3-тє вид., перероб. та розшир. Український науковий інститут Гарвардського університету; Інститут Критики. К.: Критика, 2006. 584 с.
15. Applebaum, Anne. Red Famine: Stalin's War on Ukraine. Anchor Books. Knopf Doubleday Publishing Group, September 2018. 608 p.
16. Hnatiuk, Ola. Courage and Fear. Brighton, CO: Academic Studies Press, 2020. 554 p.
17. Kis, Oksana. Survival as Victory: Ukrainian Women in the Gulag. London, England: Harvard University Press. 2021. 652 p.
18. Shore, Marci. The Ukrainian Night: An Intimate History of Revolution. New Haven, CT: Yale University Press. 2018. 302 p.
19. Snyder, Timothy. Bloodlands: Europe between Hitler and Stalin. London, England: Basic Books. 2022. 592 p.
20. Yermolenko, Volodymyr, and Peter Pomerantsev. Ukraine in Histories and Stories – Essays by Ukrainian Intellectuals. Edited by Volodymyr Yermolenko. Stuttgart, Germany: ibidem-Verlag, 2021. 304 p.

Інформаційні ресурси:

<http://history.franko.lviv.ua> – довідковий сайт.

<http://ukrknyga.at.ua> – безкоштовна бібліотека української літератури

<http://litopys.org.ua> – сайт, на якому зібрані в першу чергу першоджерела а також наукова література в галузі української культури та історії.

<http://www.history.org.ua> – сайт інституту історії України НАН України

<http://www.pamjatky.org.ua> – український пам'ятко охоронний ресурс

Перелік питань, що виносяться на залік

1. Предмет, завдання, періодизація курсу "Історія України". Джерела її вивчення.
2. Первісна доба в Україні.
3. Східні слов'яни у давнину.
4. Соціально-економічний та політичний розвиток Київської Русі.
5. Культура Київської Русі
6. Галицько-Волинської держави. Внутрішня і зовнішня політика Данила Галицького.
7. Культура Галицько-Волинської держави.
8. Литовсько-Руське князівство. Кревська унія.
9. Утворення Кримського ханства.
10. Люблінська унія: передумови та наслідки.
11. Формування українського козацтва. Запорізька Січ.
12. Культура України в польсько-литовську добу та епоху Відродження (XIV - першій половині XVII ст.).
13. Передумови та наслідки Берестейської унії.
14. Національна революція під проводом Богдана Хмельницького.
15. Руїна козацької держави
16. Політичне становище Правобережної України і західноукраїнських земель в другій половині XVII-XVIII ст.
17. Внутрішня і зовнішня політика гетьмана І. Мазепи.
18. Соціальні рухи в Україні у XVIII ст.
19. Культура козацької доби.
20. Соціально-економічне та політичне становище українських земель в Російській імперії.
21. Західноукраїнські землі в складі Австрійської імперії.
22. Особливості розвитку української культури в складі Російської імперії. Етапи національно-культурного пробудження (кінець XVIII – початок XX ст.)
23. Дворянський (академічний) період національно-культурного відродження (пробудження).
24. Народницький (організаційний) період національно-культурного пробудження.
25. Модерністський (політичний) період національно-культурного пробудження.
26. Тарас Шевченко та його роль у розвитку української культури.
27. Іван Франко як суспільний та культурний діяч.
28. Україна в роки першої світової війни.
29. Утворення Центральної Ради. Проголошення УНР
30. Зовнішня і внутрішня політика П. Скоропадського.
31. Утворення Директорії. Західноукраїнська Народна Республіка.
32. Радянська Україна в міжвоєнний період.

33. Соціально-економічне та національно-політичне становище українських земель в складі Польщі, Чехословаччини, Румунії.
34. Культурне піднесення 20-х рр. ХХ ст.
35. Культура міжвоєнного періоду на західноукраїнських землях.
36. Культура України періоду сталінського тоталітаризму.
37. Україна в роки другої світової війни.
38. Україна в період переходу від тоталітаризму до демократії (кінець 50-х – 80-ті рр. ХХ ст.)
39. Культура України в період переходу від тоталітаризму до демократії (кінець 50-х – 80-ті рр. ХХ ст.). Наука і освіта.
40. Культура України в період переходу від тоталітаризму до демократії (кінець 50-х – 80-ті рр. ХХ ст.). Мистецтво.
41. Повсякденне життя в радянській Україні.
42. Здобуття незалежності Україною. Значення.
43. Політичний розвиток України від 1991 р. донині.
44. Труднощі економічного розвитку України від 1991 р. донині.
45. Помаранчева революція.
46. Європейська та євроатлантична інтеграція України.
47. Революція гідності. Російська агресія в Україну.
48. Українська культура доби державної незалежності.